

**Protokół z posiedzenia
Rady Narodowego Centrum Nauki
15-17 stycznia 2020 r.**

Miejsce posiedzenia:

Młyn Jacka Hotel & SPA
Jaroszowice 234, Wadowice

Uczestnicy posiedzenia plenarnego:

Członkowie Rady Narodowego Centrum Nauki:

- 1) prof. dr hab. Mikołaj Bojańczyk;
- 2) prof. dr hab. Jakub Fichna;
- 3) dr hab. Joanna Golińska-Pilarek;
- 4) prof. dr hab. Krzysztof Józwiak;
- 5) prof. dr hab. Grzegorz Karch;
- 6) prof. dr hab. Małgorzata Kossowska, Przewodnicząca Rady NCN;
- 7) prof. dr hab. inż. Wojciech Kucewicz;
- 8) prof. dr hab. Jacek Kuźnicki;
- 9) prof. dr hab. Stanisław Lasocki;
- 10) prof. dr hab. Barbara Lipińska;
- 11) prof. dr hab. Jerzy Łuczka;
- 12) prof. dr hab. inż. Ewa Majchrzak;
- 13) prof. dr hab. Dariusz Markowski;
- 14) prof. dr hab. Piotr Migoń;
- 15) dr hab. Justyna Olko;
- 16) prof. dr hab. inż. Marek Samoć;
- 17) prof. dr hab. Andrzej Sobczak;
- 18) prof. dr hab. Tomasz Szapiro;
- 19) prof. dr hab. inż. Aneta Wojdyło;
- 20) dr hab. Joanna Wolszczak-Derlacz;
- 21) prof. dr hab. inż. Teresa Zielińska;

Byli członkowie Rady Narodowego Centrum Nauki:

- 22) prof. dr hab. Leszek Leszczyński;
- 23) prof. dr hab. Teresa Malecka;
- 24) prof. dr hab. Michał Malinowski;
- 25) prof. dr hab. Jan Kotwica;
- 26) prof. dr hab. Krzysztof Nowak;
- 27) prof. dr hab. Bożena Czerny;
- 28) prof. dr hab. Janusz Janeczek;
- 29) prof. dr hab. Michał Karoński;
- 30) prof. dr hab. Sergiusz Józwiak;
- 31) prof. dr hab. Marta Miączyńska;
- 32) prof. dr hab. Ryszard Kierzek;
- 33) prof. dr hab. Ireneusz Kamiński;
- 34) prof. dr hab. Tadeusz Burczyński;
- 35) ks. prof. dr hab. Andrzej Szostek;
- 36) prof. dr hab. Maciej Wołowicz

Dyrekcja NCN:

- 37) prof. dr hab. Zbigniew Błocki, Dyrektor NCN;
- 38) dr Marcin Liana, Z-ca Dyrektora NCN;

Koordynatorzy Dyscyplin NCN:

- 39) dr Marta Buchalska;
- 40) dr Klaudyna Śpiewak-Wojtyła;
- 41) dr Tomasz Szumelda;
- 42) dr Katarzyna Jarecka-Stępień;

- 43) dr Anna Wiktor;
- 44) dr Aneta Pazik;
- 45) dr Anna Wieczorek;
- 46) dr inż. Anna Fiust;
- 47) dr Jadwiga Spyrka;
- 48) dr Ewelina Szymańska-Skolimowska;
- 49) dr Katarzyna Śniegowska-Świerk;
- 50) dr Monika Góral-Kurbiel;
- 51) dr Monika Pobiega;
- 52) dr Ewa Dreczko;
- 53) dr Małgorzata Jacobs;
- 54) dr Malwina Gębalska;

Pracownicy NCN:

- 55) Katarzyna Kocot, Kierownik DFK NCN;
- 56) Magdalena Borska, Kierownik KR NCN;
- 57) Justyna Woźniakowska, Kierownik DWM;
- 58) mec. Jakub Michaluk, Koordynator ZRP NCN;
- 59) dr Anna Strzebońska, Kierownik ZAE NCN;
- 60) Katarzyna Likos, Kierownik DOW NCN;
- 61) dr inż. Agnieszka Dobrowolska, Kierownik DRP NCN;
- 62) dr Anna Marszałek, Koordynator ZWE NCN;
- 63) Magdalena Duer-Wójcik, Koordynator ZIP NCN;
- 64) dr Weronika Bieniasz, Kierownik ZESOW NCN;
- 65) Barbara Świątkowska, ZFN;
- 66) Joanna Blitek, KR NCN;
- 67) Jolanta Lisowska, KR NCN;
- 68) Magdalena Krzystyniak, KR NCN.

Lista obecności w załączeniu.

Program posiedzenia:

Część I: Dyskusje w ramach zespołów tematycznych

Dyskusja otwarta z podziałem na zespoły tematyczne:

- Zespół tematyczny 1: Proces rozliczania grantów NCN
- Zespół tematyczny 2: Polityka Open Access w grantach NCN
- Zespół tematyczny 3: Eksperti NCN
- Zespół tematyczny 4: Konkursy NCN

Część II: Podsumowanie dyskusji zespołów tematycznych

Część III: Bieżąca działalność Rady NCN

Porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia i przyjęcie porządku obrad.
2. Przedstawienie przebiegu oceny formalnej wniosków o finansowanie projektów badawczych złożonych w konkursach: OPUS 18, SONATA 15, PRELUDIUM 18, PRELUDIUM BIS 1, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 16 września 2019 r.
3. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych złożonych w konkursach: OPUS 18, SONATA 15, PRELUDIUM 18, PRELUDIUM BIS 1, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 16 września 2019 r.
4. Wybór Zespołów Ekspertów do oceny wniosków o finansowanie projektów badawczych złożonych w konkursach: OPUS 18, SONATA 15, PRELUDIUM 18, PRELUDIUM BIS 1, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 16 września 2019 r.
5. Wybór Zespołu Ekspertów do oceny wniosku o nr 2019/33/B/ST8/02574, złożonego w konkursie OPUS 17 i skierowanego przez Komisję Odwoławczą do ponownego rozpatrzenia.
6. Uzupełnienie składów Zespołów Ekspertów do oceny wniosków o finansowanie projektów badawczych w ramach konkursu GRIEG na polsko – norweskie projekty badawcze, ogłoszonego przez Narodowe Centrum Nauki 17 czerwca 2019 r.

7. Omówienie propozycji zmian w Regulaminie działania Rady NCN w zakresie zasad etycznych obowiązujących członków Rady NCN.
8. Omówienie wyników badania ankietowego laureatów konkursów NCN dotyczącego problemów i wyzwań związanych z występowaniem o środki europejskie w konkursach organizowanych przez Europejską Radę ds. Badań Naukowych (ERC). Kontynuacja dyskusji na temat wprowadzenia rozwiązań mających na celu zwiększenie sukcesów polskich naukowców w konkursach ERC.
9. Przyjęcie stanowiska na skargę skierowaną do Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczącą kryteriów zatrudniania na stanowiskach typu *post-doc* w projektach badawczych finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki. Omówienie propozycji dotyczącej wymagań zatrudniania byłych doktorantów do realizacji zadań w ramach grantów NCN.
10. Dyskusja na temat zobowiązań kierownika projektu do powadzenia działalności naukowo-badawczej w podmiocie realizującym grant NCN przez co najmniej 50% czasu trwania projektu.
11. Omówienie propozycji dotyczących rozdzielenia panelu ST na nauki ścisłe i nauki techniczne przy ocenie wniosków o finansowanie projektów badawczych w konkursach SONATA BIS i MAESTRO.
12. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych przez polskie zespoły naukowe w międzynarodowym konkursie CEUS – UNISONO organizowanym przez Narodowe Centrum Nauki w ramach programu CEUS we współpracy wielostronnej z Austrian Science Found (FWF), Czech Science Found (GAČR) oraz Slovenian Research Agency (ARRS).
13. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych przez polskie zespoły naukowe w ramach programu HERA-NORFACE joint ERA-Net Cofund (*Humanities in the European Research Area*).
14. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych przez polskie zespoły naukowe w konkursie sieci QuantERA (*QuantERA Co-funded Call 2021*) z obszaru technologii kwantowych, który zostanie ogłoszony w ramach kolejnej edycji programu (*QuantERA II*).
15. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych przez polskie zespoły naukowe w konkursie sieci JPI Urban Europe ERA-NET „*Cofund Enhancing Urban Transformation Capacities (EN-UTC)*”.
16. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych przez polskie zespoły naukowe we wspólnym konkursie sieci BiodivERsA i Water JPI „*ERA-NET Cofund action on conservation and restoration of degraded ecosystems and their biodiversity, including a focus on aquatic systems*”.
17. Przedstawienie sprawozdania z przebiegu konkursu na stanowisko Koordynatora Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki. Wybór Koordynatora Dyscyplin w grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce.
18. Dyskusja dotycząca nowych pomysłów na finansowanie badań naukowych na przykładzie artykułów „*Science funders gamble on grant lotteries*” , „*Fund ideas, not pedigree, to find fresh insight*”.
19. Sprawy wniesione i komunikaty.
20. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Rady NCN.

Przebieg posiedzenia:

Część I: Dyskusje w ramach zespołów tematycznych

Przebieg dyskusji w tej części posiedzenia w ramach poszczególnych zespołów tematycznych, stanowi załącznik do protokołu.

Część II: Podsumowanie dyskusji zespołów tematycznych

Zespół tematyczny 1: Proces rozliczania grantów NCN

Prof. Joanna Wolszczak-Derlacz moderator zespołu tematycznego „Proces rozliczania grantów NCN” przedstawiła przebieg obrad zespołu, w ramach których omówiono zasady i proces oceny raportów z realizacji grantów NCN. Dyskutowano nad strategią oceny zakończonych projektów, jakością pracy Zespołów Ekspertów i poziomem szczegółowości formułowanych przez nich ocen pod kątem przyjętych kryteriów, a w szczególności w zakresie publikowania wyników badań w wydawnictwie o zasięgu międzynarodowym. Wskazała, że w trakcie dyskusji podjęto wiele problematycznych zagadnień w kontekście zasad oceny raportów jak również pracy zespołów. Odpowiadając na problem braku definicji, narzuconego na mocy ustawy o NCN zobowiązania wykonawcy do ewaluacji i publikacji wyników badań w wydawnictwie o zasięgu międzynarodowym wskazała, że zespół rekomenduje doprecyzowanie w umowie wymagań w tym zakresie poprzez wskazanie, że zasięg międzynarodowy publikacji jest przedmiotem oceny Zespołu Ekspertów. W odniesieniu do organizacji pracy Zespołu Ekspertów i problemu nierównych ocen ekspertów przy relatywnie

zbliżonych rezultatach ocenianych projektów i czasami mało szczegółowych uzasadnień, zaproponowała pod dalszą rozważenie zwiększenie liczby wymaganych recenzji raportu do dwóch, dla wszystkich grantów, także tych o wartości poniżej 1 mln zł oraz częstsze zasięganie opinii ekspertów zewnętrznych. W imieniu zespołu zaproponowała także rozważenie uzupełnienia formularza raportu końcowego o narzędzie umożliwiające powiązanie wykazanych publikacji naukowych z zadaniami badawczymi finansowanymi ze środków NCN. W ramach dyskusji nad udostępnianiem kierownikom projektów wyników oceny raportów z realizacji grantów, zespół rekomenduje przyspieszenie prac nad wdrożeniem udostępniania opisowego (przymiotnikowego) wyniku oceny raportu końcowego oraz udostępniania (w razie dostępnych możliwości technicznych) również pełnych recenzji ekspertów oceniających raport z realizacji projektu badawczego finansowanego przez NCN. Przekazała, że w toku prowadzonych dyskusji uznano za niekonieczne określanie definicji publikowania wyników badań w wydawnictwie o zasięgu międzynarodowym, gdyż decyzje przy ocenie tego kryterium powinni podejmować eksperci. W kwestii oceny tego kryterium, w przypadku projektów badawczych z zakresu sztuki czy dzieł artystycznych uznano, że realizacja takiego grantu powinna mieć znaczenie naukowe, a wyniki badań powinny zostać opublikowane. W odniesieniu do organizacji pracy Zespołów Ekspertów wskazano na potrzebę pogłębienia analizy proponowanych składów zespołów, przeprowadzanie bardziej szczegółowych briefingów z ekspertami przed rozpoczęciem pracy, a następnie monitorowanie ich zachowań oraz rzetelności i stopnia szczegółowości sporządzanych ocen. Poinformowała, że w toku dyskusji nad rozwiązaniami mającymi na celu udostępnianie kierownikowi projektu wyników oceny złożonego przez niego raportu końcowego z realizacji grantu, członkowie zespołu zgodzili się, że należy kontynuować prace nad wdrożeniem opisowych wyników oceny w pięciostopniowej skali tj.: ocena wyróżniająca, bardzo dobra, dobra, średnia oraz słaba. Jednocześnie wskazano na konieczność informowania kierownika projektu, że ma możliwość uzyskania od NCN informacji na temat oceny rozliczenia jego grantu, i może zwrócić się z wnioskiem o udostępnienie pełnych recenzji złożonego do NCN raportu.

Zespół tematyczny 2: Polityka Open Access w grantach NCN

Prof. Marek Samoć moderator zespołu tematycznego „Open Access w grantach NCN” przedstawił tematy jakie zostały omówione podczas obrad tego zespołu. Poinformował, że Open Access (OA) to możliwość korzystania z publikacji naukowych, wyników badań i materiałów dydaktycznych przez Internet bez ograniczeń i opłat. Podczas dyskusji zespołu omówiono główne założenia Planu S, którego najważniejszym celem jest wymóg, aby od 1 stycznia 2021 r. publikacje naukowe wynikające z badań finansowanych ze środków publicznych były publikowane w czasopismach lub platformach Open Access. Poinformował, że w związku z przystąpieniem NCN do cOAlition S, każda publikacja będąca efektem grantu NCN musi być opublikowana w czasopiśmie otwartym, w tzw. „złotej lub zielonej drodze”. Zielona ścieżka dostępu umożliwi publikowanie artykułu w tych czasopismach, które są uważane w danej dyscyplinie za bardzo ważne, a które nie są na liście OA, pod warunkiem zamieszczenia ostatecznej wersji artykułu w repozytorium, do którego będzie otwarty dostęp w takiej formie jak ta oddana do publikacji w czasopiśmie w tym samym czasie. Przekazał, że NCN musi opracować politykę grantową w zakresie publikacji w Open Access, tak aby była gotowa już na etapie określania warunków konkursów, do których w umowie o finansowanie wprowadzone zostanie zobowiązanie grantobiorcy do publikacji wyników w czasopismach Open Access. Poinformował, że przedyskutowano wady i zalety możliwych dróg publikacji zgodnych z zasadami otwartego dostępu. Zespół zgodził się ze stwierdzeniem, że kosztem niekwalifikowalnym w ramach wymogów planu S będzie publikacja w czasopiśmie tzw. hybrydowym. NCN nie obsługuje modelu publikacji hybrydowej ponieważ badacze, którzy publikują w tego rodzaju czasopismach muszą uiścić dodatkowe opłaty za wydanie swojej publikacji w ramach Open Access. Wyjątkiem będzie sytuacja, w której ww. opłatę badacz pokryje z innych źródeł finansowych niż grant NCN. Zwrócono uwagę na problem, w którym flagowe czasopisma nie przeszły jeszcze transformacji do Open Access, co powoduje, że trudniejsze staje się publikowanie w dobrych czasopismach z zachowaniem zgodności z polityką otwartego dostępu. Wskazano na konieczność opracowania założeń planu S również w odniesieniu do monografii będących efektem grantu NCN. Omówiono zakres czasowy wprowadzenia w NCN założeń planu S, uznając, że plan S nie powinien zostać wprowadzony do biegnących już konkursów. Przekazał, że zespół rekomenduje, aby założenia planu S zostały wprowadzone dla konkursów ogłoszonych w czerwcu 2020 r., do których umowy o finansowanie zostaną podpisane początkiem 2021 r., natomiast w umowach o realizację projektów finansowanych w ramach funduszy norweskich założenia Planu S zaczną obowiązywać już od 2020 r. Na zakończenie przekazał, że zaproponowano kontynuowanie prac w zakresie wymagań Open Access w ramach zespołu w składzie: prof. M. Samoć, prof. M. Bojańczyk, prof. A. Wojdyło, prof. M. Kossowska, dr L. Bandura-Morgan oraz wybrani pracownicy NCN.

Zespół tematyczny 3: Eksperti NCN

Prof. Andrzej Sobczak moderator zespołu tematycznego „Eksperti NCN” przedstawił tematy jakie zostały omówione podczas posiedzenia zespołu. Przekazał, że w ramach dyskusji omówiono zagadnienia związane z zakresem pracy i obowiązkami ekspertów NCN, a także opinie zgłoszone podczas wcześniejszych

posiedzeń Rady NCN w tym zakresie. Zespół zwrócił uwagę na problemy związane z pozyskiwaniem ekspertów, oceną wniosków interdyscyplinarnych oraz nierzetelnymi ocenami. Przekazał, że zespół dyskutował również nad obciążeniem członków Rady i Koordynatorów Dyscyplin podczas procesu wybierania kandydatów na ekspertów do Zespołów Ekspertów oceniających wnioski w konkursach NCN. Poinformował, że w toku dyskusji zespół zaproponował, aby brak posiadania grantu NCN nie był regułą dyskryminacyjną w pełnieniu funkcji eksperta. Zalecono, aby powstała preferencja wyboru osób, które nie mają grantów NCN w liczbie nie większej niż 10% składu Zespołu Ekspertów. Regulacje w tym zakresie powinny klarownie wyjaśniać, że wymóg bycia beneficjentem grantu NCN nie powinien ani zamykać, ani otwierać współpracy z NCN. Dodano, że brak projektu może być skutkiem wysokiego punktu odcięcia listy rankingowej (np. z powodu niskiego finansowania panelu przy jednoczesnym wzroście liczby wniosków). Zaproponowano również, aby przy wyborze ekspertów brać pod uwagę realnych wykonawców projektów, którzy przez swoje doświadczenie w pracy w projektach mogą być dobrymi kandydatami do oceniania grantów. Zasugerowano wdrożenie dodatkowego działania poprzez wstrzymanie wynagrodzenia w przypadkach nierzetelnie wykonanej pracy przez eksperta. W celu budowy dobrego wizerunku eksperta NCN zaproponowano podniesienie jego prestiżu poprzez uwzględnienie pełnienia funkcji eksperta NCN w postępowaniu awansowym, co wymaga dyskursu z jednostkami naukowymi. W związku z udoskonaleniem harmonogramu konkursów oraz uwzględnieniem rocznego rytmu pracy, wystąpiono również z propozycją wydłużenia o dwa miesiące czasu na proces oceny wniosków, co wiąże się z nowelizacją ustawy o NCN w tym zakresie. W celu zminimalizowania problemów związanych z tworzeniem Zespołów Ekspertów, zaproponowano stworzenie bazy danych kandydatów na ekspertów, która będzie uwzględniała tzw. „know how” instytucji i uwagi praktyczne Koordynatorów Dyscyplin. W aspekcie zwiększenia wiedzy i świadomości środowiska naukowego o pracy ekspertów NCN, zasugerowano poprawienie komunikacji z ciałami decyzyjnymi tj.: KRASP, Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego itp. oraz stworzenie tzw. mock-panelu (panelu symulacyjnego) dla osób, które nie otrzymały grantów. W toku prowadzonej dyskusji zwrócono uwagę na komunikację między członkami Rady i Koordynatorami Dyscyplin podczas procesu wybierania kandydatów na ekspertów NCN, w zakresie przekazywania informacji o kandydatach na ekspertów oraz potencjalnych konfliktach interesów. Wskazano, że obecnie trwają prace nad budową bazy, która będzie zawierać podstawowe informacje o kandydatach na ekspertów i recenzentów, ich wcześniejszym doświadczeniu z NCN, konfliktach interesów oraz opinii i uzasadnienia Koordynatorów Dyscyplin dotyczące współpracy. Zaznaczono, że początkowo baza będzie dostępna wyłącznie dla Koordynatorów Dyscyplin, ale z biegiem czasu członkowie Rady powinni mieć do niej ograniczony dostęp. Zwrócono również uwagę, że to od Rady NCN zależy optymalny dobór ekspertów, popierając propozycję, aby do Zespołów Ekspertów zapraszać również osoby, które nie mają grantów NCN.

Zespół tematyczny 4: Konkursy NCN

Prof. Justyna Olko moderator zespołu tematycznego „Konkursy NCN” przedstawiła zagadnienia, które zostały poruszane podczas dyskusji tego zespołu. Przekazała, że w dyskusjach nad ofertą konkursów NCN, zastanawiano się czy wymaga ona odświeżenia i czy dobrze odpowiada na potrzeby naukowców. Dyskutowano nad przyczyną słabego zainteresowania konkursem PRELUDIUM BIS, poddano pod uwagę kwestię ograniczeń z występowaniem z wnioskami w tym konkursie tj. limit trzech projektów jakie można realizować lub o finansowanie których można wystąpić do NCN. Dyskutowano nad różnicowaniem oceny dorobku kierownika w konkursie OPUS, koniecznością utrzymania warunku mobilnościowego w konkursie SONATINA oraz pozostawienie konkursu MAESTRO w obecnej formule do naturalnej ewolucji i potencjalnej eliminacji, jeżeli tendencja spadkowa się zachowa. Poinformowała, że w toku prowadzonej dyskusji zespół rekomenduje stworzenie nowego konkursu na centra doskonałości dla wybitnych uczonych chcących realizować w Polsce badania dotyczące wyzwań naukowych, który byłby odpowiedzią na zapotrzebowanie finansowania badań interdyscyplinarnych i międzydziedzinowych. Konkurs otwierany byłby co 2 lata na 2-3 centra doskonałości. Do rozważenia pozostaje zdefiniowanie kilku szerokich obszarów aplikacji odpowiadających na wyzwania naukowe i społeczne (np. sztuczna inteligencja czy zmiana klimatu). Przekazała, że pojawił się pomysł otwarcia konkursu na granty ryzykowne w formule przyciągania ryzykownych projektów, które siłą rzeczy będą często interdyscyplinarne i międzydziedzinowe. Obecnie projekty „high risk” ze względu na poziom ryzyka i ambitny charakter nie mogą być rzetelnie ocenione i docenione. Przekazała, że zespół rozmawiał nad propozycją rezygnacji z wynagrodzeń dodatkowych na rzecz oddelegowania do zadań w projekcie z zapewnieniem stawek przy założeniu, że oddelegowanie dotyczyłoby wyłącznie kierownika projektu. Pomysł niestety nie spotkał się z zainteresowaniem. Omówiono również problem polskich aplikantów przebywających za granicą pod kątem wprowadzenia kart czasu pracy z potwierdzeniem realizacji zadań w projekcie. Zaproponowano, aby pojawił się zapis w umowie, ile czasu należy przebywać w Polsce, sugerując rozwiązanie akceptujące 50% czasu, a przy 2 lub 3 grantach – 100% czasu. Zaproponowano, aby przeformułować zapis „prowadzenie działalności naukowo-badawczej” na „przebywanie w Polsce”, do uwzględnienia w regulaminie i umowie grantowej, pod warunkiem, że do % czasu zaliczałyby się również badania terenowe, udział w konferencjach i innych delegacjach. Poinformowała, że dużo uwagi poświęcono dyskusji w jaki sposób dotrzeć do grantobiorców z zagranicy. W tym zakresie

zaproponowano stworzenie dedykowanego informatora dla aplikantów z zagranicy składającego się z krótkiego filmu promocyjnego oraz krótkiego przewodnika z informacją o typach konkursów, wymaganiach i sposobach aplikacji wraz z linkiem do strony, gdzie będzie lista instytucji, które zgadzają się rozpatrywać aplikacje kandydatów z zagranicy do składania wniosków do NCN, wraz z podaniem stosownego kontaktu z tej jednostki. Oprócz stworzenia pakietu informacyjnego zaproponowano zapewnienie odpowiedniej promocji NCN poprzez przekazanie informacji zagranicznym jednostkom oraz ewentualną promocją na dużych międzynarodowych konferencjach.

Część III: Bieżąca działalność Rady NCN

Ad. 1. Otwarcie posiedzenia i przyjęcie porządku obrad.

Prof. Małgorzata Kossowska przewodnicząca Rady NCN przywitała uczestników posiedzenia plenarnego, następnie przedstawiła porządek obrad, który zostały jednomyślnie przyjęty przez członków Rady.

Ad. 2. Przedstawienie przebiegu oceny formalnej wniosków o finansowanie projektów badawczych złożonych w konkursach: OPUS 18, SONATA 15, PRELUDIUM 18, PRELUDIUM BIS 1, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 16 września 2019 r.

Dr Marta Buchalska Koordynator Dyscyplin ST poinformowała, że w konkursie OPUS 18, SONATA 15, PRELUDIUM 18, PRELUDIUM BIS 1 złożonych zostało 4523 wnioski na łączną kwotę 3 208 099 837 zł, z czego w konkursie OPUS 18 - 2132 wnioski, w PRELUDIUM 18 - 1146 wniosków, w SONACIE 15 - 990 wniosków, a w konkursie PRELUDIUM BIS 1 – 255 wniosków. W wyniku oceny formalnej do oceny merytorycznej zakwalifikowano: w OPUS 18 – 2074 wnioski, PRELUDIUM 18 – 1131 wniosków, SONATA 15 – 974 wnioski, a w PRELUDIUM BIS 1 – 243 wnioski. Sumarycznie odrzucono formalnie 87 wniosków, co stanowi 2,23% wniosków złożonych.

Ad. 3. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych złożonych w konkursach: OPUS 18, SONATA 15, PRELUDIUM 18, PRELUDIUM BIS 1, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 16 września 2019 r.

Prof. Małgorzata Kossowska przewodnicząca Rady NCN poinformowała, że po analizie wniosków złożonych w konkursach OPUS 18, PRELUDIUM 18, SONATA 15 i PRELUDIUM BIS 1, w wyniku decyzji przewodniczących Komisji K-1, K-2, K-3, zaproponowano zwiększenie o 50 mln zł nakładów finansowych konkursu OPUS 18 do kwoty 450 mln zł, z czego: 73 mln zł dla HS, 173,5 mln dla nauk ST i 203,5 mln dla NZ. W ramach konkursu PRELUDIUM 18, którego nakład finansowy został ustalony na poziomie 30 mln zł, zaproponowano przeznaczyć 7 mln zł dla HS, 10,5 mln dla ST, 12,5 mln dla NZ. W konkursie SONATA 15 zaproponowano zwiększenie nakładów finansowanych o 20 mln zł do kwoty 120 mln zł, przeznaczając na HS kwotę 17,2 mln zł, na ST kwotę 44,5 mln zł, na NZ kwotę 58,3 mln zł. Natomiast w konkursie PRELUDIUM BIS 1, ze względu na niewielką liczbę złożonych wniosków, zaproponowano zmniejszenie wysokości nakładów finansowych o 79 992 160 zł do kwoty 80 007 840 zł, przyznając dla HS kwotę 18,6 mln zł, dla ST kwotę 36 107 840 zł, dla NZ kwotę 23,3 mln zł.

Prof. Piotr Migoń wyraził swoją opinię w sprawie przewidywanego wskaźnika sukcesu dla konkursu PRELUDIUM BIS 1 uznając, że jest on za wysoki nawet przy ograniczeniu nakładów finansowych.

Członkowie Rady NCN w głosowaniu (20 głosów „za”, 1 głos „wstrzymujący”) przyjęli zaproponowany podział środków finansowych dla każdego z konkursów OPUS 18, PRELUDIUM 18, SONATA 15, PRELUDIUM BIS 1 przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 1/2020 (treść uchwały w załączeniu).

Ad. 4. Wybór Zespołów Ekspertów do oceny wniosków o finansowanie projektów badawczych złożonych w konkursach: OPUS 18, SONATA 15, PRELUDIUM 18, PRELUDIUM BIS 1, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 16 września 2019 r.

Prof. Joanna Wolska-Derlacz w zastępstwie za przewodniczącą Komisji K-1 prof. Krystynę Bartol przedstawiła Zespoły Ekspertów zaproponowane przez Komisję K-1 do oceny wniosków w konkursach OPUS 18, SONATA 15, PRELUDIUM 18, PRELUDIUM BIS 1 proponując na funkcję przewodniczących tych zespołów: Macieja Witka (ZE HS1), Annę Branach Kallas (ZE HS2A), Magdalenę Saryusz-Wolską (ZE HS2B), Przemysława Urbańczyka (ZE HS3A), Marcina Wołoszyna (ZE HS3B), Mikołaja Czajkowskiego (ZE HS4A), Joannę Olbryś (ZE Hs4B), Michała Balcerzaka (ZE HS5A), Wojciecha Jasińskiego (ZE HS5B), Macieja Karwowskiego (ZE HS6A), Mariolę Łagunę (ZE HS6B).

Członkowie Rady NCN w głosowaniu (21 głosów „za”) przyjęli zaproponowany skład Zespołów Ekspertów do oceny wniosków w konkursach OPUS 18, SONATA 15, PRELUDIUM 18, PRELUDIUM BIS 1 dla Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce.

Prof. Grzegorz Karch przewodniczący Komisji K-2 przedstawił Zespoły Ekspertów zaproponowane przez Komisję K-2 do oceny wniosków w konkursach OPUS 18, SONATA 15, PRELUDIUM 18, PRELUDIUM BIS 1 proponując na funkcję przewodniczących tych zespołów: Grzegorza Świątkę (ZE ST1), Chihiro Sasaki (ZE ST2), Sebastiana Maćkowskiego (ZE ST3), Piotra Panetha (ZE ST4A), Roberta Górę (ZE ST4B), Wojciecha Świążkowskiego (ZE ST5A), Sylwię Mozia (ZE ST5B), Marię Nowakowską (ZE ST5C), Krzysztofa Apta (ZE ST6), Andrzeja Tarczyńskiego (ZE ST7), Dariusza Gawina (ZE ST8A), Pawła Ligęzę (ZE ST8B), Andrzeja Niedzielskiego (ZE ST9), Roberta Jandla (ST 10A) i Stanisława Mazura (ST 10B).

Członkowie Rady NCN w głosowaniu (21 głosów „za”) przyjęli zaproponowany skład Zespołów Ekspertów do oceny wniosków w konkursach OPUS 18, SONATA 15, PRELUDIUM 18, PRELUDIUM BIS 1 dla Nauk Ścisłych i Technicznych.

Prof. Krzysztof Józwiak przewodniczący Komisji K-3 przedstawił Zespoły Ekspertów zaproponowane przez Komisję K-3 do oceny wniosków w konkursach OPUS 18, SONATA 15, PRELUDIUM 18, PRELUDIUM BIS 1 proponując na funkcję przewodniczących tych zespołów: Wiesława Gruszeckiego (ZE NZ1), Roberta Hasteroka (ZE NZ2), Przemysława Wojtaszka (ZE NZ3), Jerzego Mozrzymsa (ZE NZ4), Andrzeja Bednarka (ZE NZ5A), Macieja Borowca (ZE NZ5B), Elżbietę Kołaczkowską (ZE NZ6), Jolantę Zawilską (ZE NZ7A), Kima Brøsen (ZE NZ7B), Bożenę Kolano (ZE NZ8A), Jakuba Sawickiego (NZ8B), Jarosława Burczyka (NZ9A), Michała Świecę (NZ9B).

Członkowie Rady NCN w głosowaniu (21 głosów „za”, 1 głos „wstrzymujący”) przyjęli zaproponowane składy Zespołów Ekspertów do oceny wniosków w konkursach OPUS 18, SONATA 15, PRELUDIUM 18, PRELUDIUM BIS 1 dla Nauk o Życiu.

Prof. Jacek Kuźnicki zwrócił uwagę na dysproporcję geograficzną dotyczącą mniejszej liczby powoływanych ekspertów z obszarów nowych krajów członkowskich UE.

Dr Malwina Jabczuga-Gębalska Koordynator Dyscyplin HS poinformowała, że eksperci z nowych krajów członkowskich UE są zapraszani do Zespołów Ekspertów, natomiast często zdarzają się sytuacje, w których nie odpowiadają na zaproszenie bądź na swoich stronach internetowych nie mają zamieszczonego CV w języku angielskim co utrudnia zasięgnięcie informacji na temat ich dorobku naukowego.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (20 głosów „za”, 1 głos „wstrzymujący”) wybrali zaproponowane składy Zespołów Ekspertów do oceny wniosków złożonych w konkursach OPUS 18, SONATA 15, PRELUDIUM 18, PRELUDIUM BIS 1, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 10/2020 (treść uchwały w załączeniu).

Ad. 5. Wybór Zespołu Ekspertów do oceny wniosku o nr 2019/33/B/ST8/02574, złożonego w konkursie OPUS 17 i skierowanego przez Komisję Odwoławczą do ponownego rozpatrzenia.

Dr Marta Buchalska Koordynator Dyscyplin ST poinformowała o decyzji Komisji Odwoławczej, która skierowała do ponownego rozpatrzenia wniosek o nr 2019/33/B/ST8/02574 złożony w konkursie OPUS 17. Przekazała, że na posiedzeniu Komisji K-2, został zarekomendowany skład Zespołu Ekspertów do oceny tego wniosku.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (21 głosów „za”) wybrali zaproponowanych ekspertów do oceny omawianego wniosku, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 9/2020 (treść uchwały w załączeniu).

Ad. 6. Uzupełnienie składów Zespołów Ekspertów do oceny wniosków o finansowanie projektów badawczych w ramach konkursu GRIEG na polsko – norweskie projekty badawcze, ogłoszonego przez Narodowe Centrum Nauki 17 czerwca 2019 r.

Dr Marta Buchalska Koordynator Dyscyplin ST poinformowała o konieczności uzupełnienia Zespołu Ekspertów do oceny wniosków w ramach konkursu GRIEG o jednego naukowca, w związku z tym, że zgoda na prace w zespole została otrzymana już po przyjęciu przez Radę wcześniejszej uchwały w tej sprawie.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (20 głosów „za”, 1 głos „wstrzymujący”) uzupełnili skład Zespołu Ekspertów do oceny wniosków o finansowanie projektów badawczych w ramach konkursu GRIEG na polsko – norweskie projekty badawcze o zaproponowaną kandydaturę, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 8/2020 (treść uchwały w załączeniu).

Ad. 7. Omówienie propozycji zmian w Regulaminie działania Rady NCN w zakresie zasad etycznych obowiązujących członków Rady NCN.

Prof. Jakub Fichna przewodniczący Komisji ds. Regulaminów i Procedur przedstawił propozycje zmian w Regulaminie działania Rady NCN w zakresie zasad etycznych obowiązujących członków Rady NCN. Poinformował, że część zapisów powstała w oparciu o regulacje zwarte w dokumentach nadrzędnych tj. ustawie o NCN czy rozporządzeniach Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W nawiązaniu do dyskusji z poprzednich posiedzeń Rady NCN, zwrócił uwagę na zapisy dotyczące ograniczeń członków Rady i poinformował, że utrzymano obowiązujące zapisy w tym zakresie, w myśl których członek Rady, w trakcie trwania kadencji, na którą został powołany, nie może być wskazany we wniosku w konkursach NCN jako kierownik projektu, członek zespołu badawczego, promotor bądź opiekun naukowy. Przekazał, że sformułowano bardziej ogólnie przypadki zaistnienia konfliktu interesów ustalając, że członek Rady wyłącza się z działań mogących powodować konflikt interesów, w szczególności gdy jego małżonek, wstępny, zstępny lub inna bliska osoba złożyła wniosek w konkursie NCN. Członek Rady w trakcie postępowania odwoławczego wyłącza się z działań mogących powodować konflikt interesów, w szczególności gdy jest współpracownikiem kierownika projektu lub pracownikiem podmiotu będącego wnioskodawcą, był w jakimkolwiek stopniu zaangażowany w przygotowanie wniosku, może bezpośrednio skorzystać na pozytywnym rozpatrzeniu odwołania, pozostaje w bliskich relacjach z kierownikiem projektu lub osobami reprezentującymi podmiot, któremu mają zostać przyznane środki finansowe, jest lub był w ostatnich trzech latach zatrudniony w podmiocie, w którym zatrudniony jest kierownik projektu lub zachodzi inna ważna przyczyna mogąca ograniczać jego rzetelność i bezstronność. Podkreślił, że wskazane przykłady mają na celu szybszą identyfikację zaistnienia sytuacji konfliktowej.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (21 głosów „za”) przyjęli propozycje zmian w Regulaminie działania Rady NCN, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 12/2020 (treść uchwały w załączeniu).

Ad. 8. Omówienie wyników badania ankietowego laureatów konkursów NCN dotyczącego problemów i wyzwań związanych z występowaniem o środki europejskie w konkursach organizowanych przez Europejską Radę ds. Badań Naukowych (ERC). Kontynuacja dyskusji na temat wprowadzenia rozwiązań mających na celu zwiększenie sukcesów polskich naukowców w konkursach ERC.

Dr Marcin Liana zastępca Dyrektora NCN omówił wyniki badania ankietowego laureatów konkursów NCN dotyczącego problemów i wyzwań związanych z występowaniem o środki europejskie w konkursach organizowanych przez Europejską Radę ds. Badań Naukowych (ERC). Poinformował, że ankieta została rozślana do 3383 osób, głównie laureatów konkursów OPUS, PRELUDIUM, SONATA. Spośród respondentów: 287 osób złożyło wnioski do ERC, 1302 osoby rozważyły ale nie złożyły wniosku do ERC, natomiast 1794 osoby nie rozważyły w ogóle złożenia wniosku do ERC. W pytaniu dotyczącym przeszkód w aplikowaniu do ERC, najwięcej respondentów wskazywało na trzy zasadnicze problemy: niskie znaczenie polskiej nauki na arenie międzynarodowej, brak krajowych mechanizmów wspierających aplikowanie do ERC, kulturę naukową w Polsce, w szczególności zasady funkcjonowania i finansowania instytucji naukowych. Wskazano, że największą obawą związaną z problemem niskiego znaczenia polskiej nauki na arenie międzynarodowej jest niska ocena dorobku publikacyjnego, w szczególności nastawienie na ilość, nie jakość oraz niskie wartości wskaźników bibliometrycznych. Proponowanym przez ankietowanych rozwiązaniem mogłoby być promowanie „success stories” polskich laureatów ERC z różnych dyscyplin naukowych czy zmiana systemu oceny jakości publikacji. Jako kolejną obawę wskazano brak dużych, stabilnych i interdyscyplinarnych zespołów badawczych zdolnych konkurować na arenie międzynarodowej. Przekazał, że ankietowani wskazali na potrzebę wsparcia finansowego tworzenia dużych, budowanych latami, zespołów badawczych i utrzymania tych zespołów, a także wsparcia działań sprzyjających nawiązywaniu przez takie zespoły współpracy międzynarodowej. Zwrócono również uwagę na problem finansowania tzw. bezpiecznych pomysłów naukowych w krajowym systemie grantowym, czyli prac bardziej kontynuacyjnych niż przełomowych i wskazano na konieczność finansowania innowacyjnych ale ryzykownych badań. W kwestii braku krajowych mechanizmów wspierających aplikowanie do ERC, ankietowani wskazali m.in. na brak systemu motywacji i wsparcia na poziomie MNIŚW oraz na poziomie jednostki naukowej. Zdaniem ankietowanych, problem ten mógłby zostać rozwiązany poprzez wzrost znaczenia działań na rzecz pozyskiwania funduszy spoza budżetu państwa i uwzględnienia ich w ocenie aktywności danej jednostki, kompleksowe i rzetelne wsparcie uczelni w procesie aplikowania o środki ERC, podzielenie ryzyka aplikowania do ERC między naukowca a jednostkę, a także wdrożenie mechanizmów zmniejszających obciążenie dydaktyczne i administracyjne w procesie aplikowania i realizacji grantu ERC. Ankietowani wskazali również na problem zbyt małych nakładów na naukę, braku stabilnego zatrudnienia, nierówności w wynagrodzeniach w międzynarodowych zespołach badawczych, niski poziom wiedzy i kompetencji pracowników administracyjnych w zakresie zasad aplikowania oraz rozliczania grantów ERC. Proponowane przez

respondentów rozwiązania to m.in. stałe zatrudnienie w jednostce kadry naukowej, której jakość pracy została wysoko oceniona w trakcie wykonywania obowiązków na stanowiskach utworzonych w projektach badawczych finansowanych przez NCN, zwiększenie poziomu stałego zatrudnienia młodych naukowców, likwidacja konieczności dopasowania wysokości wynagrodzenia w projektach badawczych ERC do zasad obowiązujących w jednostce oraz podnoszenie wiedzy i kompetencji pracowników administracyjnych w zakresie obowiązujących zasad aplikowania oraz rozliczania grantów ERC. Poinformował, że ankietowani na pytanie dotyczące oczekiwanego przez NCN wsparcia w aplikowaniu do ERC, nie wskazali na konieczność uruchomienia specjalnego konkursu w tym zakresie. Uznali, że należałoby docenić aktywność kierowników projektów w występowaniu o granty ERC w procesie oceny wniosków w bieżących konkursach NCN. Wyrażono potrzebę stabilnego, długoletniego finansowania, w tym finansowania badań nowatorskich na najwyższym poziomie. Jedną z ważniejszych sugestii było finansowanie wniosków złożonych do ERC, które zostały wysoko ocenione ale nie uzyskały finansowania z powodu ograniczeń budżetowych, np. w ramach konkursu SONATA BIS czy MAESTRO. Ankietowani oczekiwali zmian w kulturze naukowej w Polsce poprzez promowanie dobrych wzorców oraz standardów jakości naukowej wzorowanych na ERC, a także zmian systemowych i dobrych rozwiązań w zakresie zarządzania uczelnią.

Członkowie Rady NCN w toku prowadzonej dyskusji uznali, że ankieta powinna stanowić punkt wyjścia dla działań Rady i Biura NCN. Zwrócono jednakże uwagę, że część proponowanych rozwiązań np. dotyczących sposobów publikacji wyników badań nie zawsze jest zgodna z polityką NCN. Podsumowano, że z raportu wynikają dwie znaczące wskazówki tj. konieczność wspierania badań przyszłościowych o wysokim ryzyku oraz potrzeba wsparcia finansowego w budowaniu długoletnich zespołów badawczych. Zwrócono uwagę na zgłoszoną przez respondentów propozycję finansowania przez NCN wniosków złożonych do ERC, które zostały wysoko ocenione, ale nie uzyskały finansowania z powodu ograniczeń budżetowych. Przypomniano, że jest ona zgodna z postulatami, które Rada zgłaszała podczas wcześniejszych dyskusji na temat wprowadzenia rozwiązań mających na celu zwiększenie sukcesów polskich naukowców w konkursach ERC. Wskazano na konieczność rozpowszechniania wyników ankiety, np. w formie raportu dla środowiska naukowego, który przedstawiać będzie trudności polskich naukowców z jakimi spotykają się w procesie ubiegania się o granty ERC. Ustalono, że powołany podczas poprzednich posiedzeń Rady zespół tematyczny ds. konkursów ERC, po dokładnej analizie zaprezentowanych wyników ankiety przedstawi dalsze konkluzje w tej sprawie.

Ad. 9. Przyjęcie stanowiska na skargę skierowaną do Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczącą kryteriów zatrudniania na stanowiskach typu *post-doc* w projektach badawczych finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki. Omówienie propozycji dotyczącej wymagań zatrudniania byłych doktorantów do realizacji zadań w ramach grantów NCN.

Prof. Małgorzata Kossowska przewodnicząca Rady NCN poinformowała, że do Rzecznika Praw Obywatelskich skierowana została skarga na NCN dotycząca kryteriów zatrudniania na stanowiskach typu *post-doc* w projektach badawczych finansowanych przez NCN. Przekazała, że skarżący do RPO wskazuje na to, że wewnętrzne regulacje NCN wykluczają możliwość zatrudniania na stanowisku typu *post-doc* osoby, której stopień doktora został nadany przez podmiot, w którym planowane jest zatrudnienie na tym stanowisku. Poinformowała, że zostanie przygotowana odpowiedź ze stanowiskiem Rady w tym zakresie, mocno wskazująca na to, że celem obowiązującej regulacji jest zwiększenie mobilności młodych badaczy oraz danie im szansy na wcześniejsze usamodzielnianie się naukowe poprzez staranie się o własne projekty. Rada zwróci uwagę na to, że przywiązywanie młodych ludzi do instytucji naukowej, w której zrobili doktorat nie służy ich rozwojowi i nie służy rozwojowi nauki w Polsce. W odpowiedzi zostanie uwzględniona również informacja, że każde zatrudnienie z funduszy NCN musi być poprzedzone otwartym konkursem na to stanowisko, w którym wszyscy biorący udział mają równe szanse. Zaakcentowany zostanie fakt, że NCN stara się stwarzać optymalne warunki uprawiania nauki w Polsce, wspierając młodych uczonych, czemu służą m.in. różne konkursy na granty dedykowane tylko osobom na wczesnych etapach ich kariery naukowej. Zdaniem Rady kontynuacja zatrudnienia w tej samej placówce, a często w tej samej grupie badawczej pod kierunkiem tego samego profesora/mentora, ogranicza rozwój talentów i utrudnia im samodzielne prowadzenie przez nich nowoczesnych i innowacyjnych badań naukowych. Zaznaczono również, że wprowadzona regulacja nie jest wyrazem dyskryminacji dlatego, że nie ogranicza możliwości zatrudnienia byłego doktoranta na stanowisku *post-doc*a w macierzystej instytucji. Może to się dokonać na podstawie zatrudnienia z funduszy statutowych lub grantów z innych źródeł.

Prof. Krzysztof Józwiak zwrócił uwagę, że NCN nie zabrania osobom zaraz po doktoracie pracy w jednostce, w której będzie realizowany grant NCN. Mogą to zrobić w ramach uzyskania własnego grantu np. w ramach konkursu OPUS. Regulacje Rady mają na celu przeciwdziałanie sytuacjom, w których promotor wybiera swojego doktoranta jako osobę do realizacji grantu. Jest to sytuacja nieprawidłowa, w której doktorant nadal pracując pod opieką swojego opiekuna traci możliwości pozyskania nowych doświadczeń w innej instytucji naukowej, które później może zintegrować i wykorzystać do rozwoju swojej kariery.

W toku prowadzonej dyskusji **członkowie Rady NCN** zgodzili się z przedstawioną argumentacją ustalając, że do Rzecznika Praw Obywatelskich skierowane zostanie pismo zawierające powyższe uwagi.

Ad. 10. Dyskusja na temat zobowiązań kierownika projektu do powadzenia działalności naukowo-badawczej w podmiocie realizującym grant NCN przez co najmniej 50% czasu trwania projektu.

Prof. Małgorzata Kossowska przewodnicząca Rady NCN przypomniała, że temat zobowiązań kierownika projektu do prowadzenia działalności naukowo-badawczej w podmiocie realizującym grant NCN przez co najmniej 50% czasu trwania projektu był przedmiotem dyskusji poprzednich posiedzeń Rady NCN oraz zespołu tematycznego „Konkursy NCN”. Przekazała, że sugerowanym rozwiązaniem jest wprowadzenie odpowiednich regulacji dotyczących zatrudniania kierowników projektów z zagraniczną afiliacją. Zgodnie z intencją Rady, umowa o finansowanie projektu badawczego powinna zawierać zapis zobowiązujący kierownika projektu z zagraniczną afiliacją do przebywania w jednostce będącej miejscem realizacji grantu przez co najmniej 50% czasu trwania projektu. Dodatkowo należy wprowadzić wymóg ewidencjonowania czasu pracy kierownika, a sam kierownik powinien oświadczać, że jest świadomy obowiązku prowadzenia działalności naukowo-badawczej w podmiocie planowanym jako miejsce realizacji projektu przez co najmniej 50% czasu jego trwania.

Członkowie Rady NCN zgodzili się z przedstawioną propozycją. Podkreślono, że powyższe wymogi uświadomią uczynom z zagranicy z jakim zobowiązaniem wiąże się kierowanie grantem NCN.

Ad. 11. Omówienie propozycji dotyczących rozdzielenia panelu ST na nauki ścisłe i nauki techniczne przy ocenie wniosków o finansowanie projektów badawczych w konkursach SONATA BIS i MAESTRO.

Prof. Małgorzata Kossowska przewodnicząca Rady NCN przedstawiła pisma Komitetu Elektroniki i Telekomunikacji PAN oraz członków Zespołu Ekspertów SONATA-BIS 9 zawierające postulaty rozdzielenia oceny wniosków na dwa panele w ramach nauk ścisłych oraz nauk technicznych dla konkursów SONATA BIS i MAESTRO. Przypomniała, że podczas poprzedniego posiedzenia omawiano wnioski w tej sprawie.

Prof. Grzegorz Karch przewodniczący Komisji K-2 poinformował, że Komisja zapoznała się z postulatami i przekaze swoją opinię na ten temat podczas lutowego posiedzenia, po zapoznaniu się z danymi dotyczącymi procesu oceny wniosków w ramach panelu ST w konkursach SONATA BIS i MAESTRO.

Prof. Teresa Zielińska wskazała na konieczność zwrócenia uwagi na dane statystyczne dotyczące wskaźnika sukcesu w naukach inżynierjno-technicznych.

Prof. Tomasz Szapiro zaproponował, aby przy opracowywaniu danych statystycznych uwzględniony został aspekt wysokości budżetu wnioskowanych projektów.

Prof. Stanisław Lasocki wskazał, na konieczność przyjrzenia się procesowi doboru ekspertów pod kątem liczebności przedstawicieli nauk ścisłych i nauk technicznych.

Ad. 12. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych przez polskie zespoły naukowe w międzynarodowym konkursie CEUS – UNISONO organizowanym przez Narodowe Centrum Nauki w ramach programu CEUS we współpracy wielostronnej z Austrian Science Found (FWF), Czech Science Found (GAČR) oraz Slovenian Research Agency (ARRS).

Justyna Woźniakowska Kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej NCN poinformowała, że konkurs CEUS-UNISONO zostanie ogłoszony w lutym 2020 r. i przeprowadzany będzie w oparciu o procedurę agencji wiodącej, której rolę pełnić będą zagraniczne instytucje partnerskie współorganizujące program CEUS, tj. agencja austriacka FWF, agencja słoweńska ARRS oraz agencja czeska GAČR. Przekazała, że nabór wniosków w NCN prowadzony będzie w trybie ciągłym od lutego 2020 r., a w zagranicznych instytucjach partnerskich zgodnie z przyjętymi przez te instytucje harmonogramami. W konkursie finansowane będą projekty badawcze z zakresu badań podstawowych, we wszystkich dyscyplinach naukowych. Krajowe środki NCN zostaną przeznaczone na sfinansowanie wyłonionych w konkursie projektów, realizowanych przez polskie zespoły naukowe. Poinformowała, że szacuje się, że średni koszt prac badawczych polskich zespołów wynosić będzie ok. 1 mln zł. W związku z tym, w imieniu Dyrektora NCN, zwróciła się do Rady NCN z prośbą o określenie budżetu konkursu na poziomie 20 mln zł, co pozwoli na sfinansowanie ok. 20 projektów wyłonionych spośród wniosków krajowych złożonych do końca 2020 r.

Członkowie Rady NCN w toku głosowania (21 głosów „za”) zaakceptowali przedstawioną propozycję wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach konkursu CEUS-UNISONO, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 2/2020 (treść uchwały w załączeniu).

Ad. 13. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych przez polskie zespoły naukowe w ramach programu HERA-NORFACE joint ERA-Net Cofund (*Humanities in the European Research Area*).

Dr Malwina Jabczuga-Gębalska Koordynator Dyscyplin HS poinformowała, że w marcu 2020 r. współpracujące ze sobą sieci HERA i NORFACE zamierzają wystąpić do Komisji Europejskiej z wnioskiem o dofinansowanie wspólnego programu typu ERA-NET Cofund, który będzie koordynowany przez NCN i co pozwoli uzyskać dodatkowe fundusze na projekty badawcze oraz dodatkowe środki na zarządzanie inicjatywą. Poinformowała, że przewidywane otwarcie nowego konkursu w ramach programu nastąpi w I kwartale 2021 r., a jego rozstrzygnięcie w I połowie 2022 r. Łączna wysokość środków finansowych krajowych i zagranicznych przeznaczonych na realizację polskich projektów badawczych w konkursie wynosić będzie 1 492 537 EUR, z czego kwota w wysokości 492 537 EUR stanowi możliwe do uzyskania dofinansowanie ze środków Komisji Europejskiej. Przekazała, że średni koszt prac badawczych polskich zespołów wyłonionych w poprzednich konkursach sieci HERA i sieci NORFACE wyniósł ok. 200 000 EUR, dlatego też kwota 1 492 537 EUR pozwoli zatem na sfinansowanie 7-8 projektów. W związku z tym w imieniu Dyrektora NCN, zwróciła się do Rady NCN z prośbą o ustalenie wysokości środków finansowych w kwocie 1 mln EUR z przeznaczeniem na projekty badawcze realizowane przez polskie zespoły naukowe w konkursie HERA-NORFACE Call 2021.

Członkowie Rady NCN w toku głosowania (21 głosów „za”) zaakceptowali przedstawioną propozycję środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach konkursu CEUS-UNISONO, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 3/2020 (treść uchwały w załączeniu).

Ad. 14. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych przez polskie zespoły naukowe w konkursie sieci QuantERA (*QuantERA Co-funded Call 2021*) z obszaru technologii kwantowych, który zostanie ogłoszony w ramach kolejnej edycji programu (*QuantERA II*).

Justyna Woźniakowska Kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej NCN w imieniu Dyrektora NCN zwróciła się z prośbą o ustalenie wysokości środków finansowych w kwocie 1 000 000 EUR na nowy konkurs sieci QuantERA, który zostanie ogłoszony w ramach kolejnej edycji programu (*QuantERA II*). Przekazała, że środki te zostaną przeznaczone na finansowanie wyłonionych w konkursie projektów badawczych, realizowanych przez polskie zespoły naukowe. Średni koszt prac badawczych polskiego zespołu w poprzednim konkursie sieci QuantERA wyniósł ok. 200 000 EUR, więc zaproponowana kwota w wysokości 1 000 000 EUR pozwoli zatem na sfinansowanie 5 projektów. Dodała, że projekty będą miały również szansę na uzyskanie dodatkowego dofinansowania ze środków Unii Europejskiej.

Członkowie Rady NCN w toku głosowania (21 głosów „za”) zaakceptowali przedstawioną propozycję środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych przez polskie zespoły naukowe w konkursie sieci QuantERA z obszaru technologii kwantowych, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 4/2020 (treść uchwały w załączeniu).

Ad. 15. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych przez polskie zespoły naukowe w konkursie sieci JPI Urban Europe ERA-NET „*Cofund Enhancing Urban Transformation Capacities (EN-UTC)*”.

Dr Katarzyna Jarecka-Stępień Koordynator Dyscyplin HS w imieniu Dyrektora NCN zwróciła się z prośbą o ustalenie wysokości środków krajowych na planowany konkurs sieci JPI Urban Europe pn. ERA-NET *Cofund Enhancing Urban Transformation Capacities*. Przekazała, że całościowa wysokość środków krajowych i zagranicznych wynosi w tym konkursie 746 269 EUR, z czego 246 269 EUR stanowi możliwe do uzyskania dofinansowanie ze środków Komisji Europejskiej. Zarówno krajowe środki NCN, jak i ewentualne środki unijne, zostaną przeznaczone na finansowanie wyłonionych w konkursie projektów realizowanych przez polskie zespoły naukowe. Średni koszt prac badawczych polskich zespołów w projektach wyłonionych do finansowania w poprzednich konkursach sieci JPI Urban Europe wyniósł ok. 200 000 EUR, zatem zaproponowana kwota w wysokości 746 269 EUR pozwoli na sfinansowanie 3-4 projektów. Dodała, że przewidywane otwarcie nowego konkursu w ramach programu ma nastąpić w IV kwartale 2020 r., a jego rozstrzygnięcie w IV kwartale 2021 r.

Członkowie Rady NCN w toku głosowania (21 głosów „za”) zaakceptowali przedstawioną propozycję środków finansowych na projekty badawcze realizowane w ramach konkursu sieci JPI Urban Europe, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 5/2020 (treść uchwały w załączeniu).

Ad. 16. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych przez polskie zespoły naukowe we wspólnym konkursie sieci BiodivERsA i Water JPI „ERA-NET Cofund action on conservation and restoration of degraded ecosystems and their biodiversity, including a focus on aquatic systems”.

Dr Anna Wiktor Koordynator Dyscyplin NZ w imieniu Dyrektora NCN zwróciła się z prośbą o ustalenie środków na wspólny konkurs sieci BiodivERsA i Water JPI w wysokości 500 000 EUR. Przekazała, że całościowa wysokość środków krajowych i zagranicznych wynosi w tym konkursie 746 269 EUR, z czego 246 269 EUR stanowi możliwe do uzyskania dofinansowanie ze środków Komisji Europejskiej. Konsorcjum BiodivERsA i Water JPI zamierza w lutym 2020 r. wystąpić do Komisji Europejskiej z wnioskiem o dofinansowanie programu, co może skutkować pozyskaniem dodatkowych funduszy na projekty badawcze. Zarówno krajowe środki NCN, jak i ewentualne środki unijne, zostaną przeznaczone na finansowanie wyłonionych w konkursie projektów realizowanych przez polskie zespoły naukowe. Średni koszt prac badawczych polskich zespołów wyłonionych w poprzednich konkursach BiodivERsA wyniósł ok. 280 000 EUR, więc kwota 746 269 EUR pozwoli na sfinansowanie 2-3 projektów. Nowy konkurs zostanie oficjalnie otwarty w ostatnim kwartale 2020 r., a jego rozstrzygnięcie zaplanowano na ostatni kwartał 2021 r.

Członkowie Rady NCN w toku głosowania (21 głosów „za”) zaakceptowali przedstawioną propozycję środków finansowych na projekty badawcze realizowane w ramach konkursu sieci BiodivERsA i Water JPI, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 6/2020 (treść uchwały w załączeniu).

Ad. 17. Przedstawienie sprawozdania z przebiegu konkursu na stanowisko Koordynatora Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki. Wybór Koordynatora Dyscyplin w grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce.

Prof. Grzegorz Karch przewodniczący Komisji konkursowej ds. konkursów na stanowiska Koordynatorów Dyscyplin NCN przedstawił sprawozdanie z przeprowadzonego postępowania konkursowego na stanowisko Koordynatora Dyscyplin w grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce. Poinformował, że o stanowisko Koordynatora Dyscyplin ubiegało się łącznie dziesięciu kandydatów, a po przeprowadzeniu pierwszego etapu konkursu, Komisja zdecydowała zaprosić na rozmowy kwalifikacyjne cztery osoby. Dodał, że drugi etap konkursu obejmujący rozmowy z kandydatami, przeprowadzony został w dniu 15 stycznia br. w siedzibie NCN. Przekazał, że na podstawie ocen z pierwszego i drugiego etapu, najwyższą punktację w konkursie na stanowisko Koordynatora Dyscyplin w grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce otrzymała p. Monika Zabrocka. Komisja konkursowa zaproponowała kandydaturę rezerwową na powyższe stanowisko p. Ulanę Gocman.

Na podstawie przedstawionego sprawozdania z przebiegu konkursu członkowie Rady NCN poparli kandydaturę zaproponowaną przez Komisję i wybrali dr Monikę Zabrocką na stanowisko Koordynatora Dyscyplin w grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce oraz wskazali dr Ulanę Gocman jako kandydaturę rezerwową do objęcia powyższego stanowiska. W drodze głosowania (21 głosów „za”) przyjęto uchwałę nr 7/2020 w tej sprawie (treść uchwały w załączeniu).

Ad. 18. Dyskusja dotycząca nowych pomysłów na finansowanie badań naukowych na przykładzie artykułów „Science funders gamble on grant lotteries”, „Fund ideas, not pedigree, to find fresh insight”.

Prof. Małgorzata Kossowska przewodnicząca Rady NCN poinformowała, że treść wskazanych artykułów była przedmiotem dyskusji w zespołach: „Konkursy NCN” i „Eksperci NCN” i będzie uwzględniana szerzej w dyskusjach dotyczących innowacji obecnego systemu finansowania grantów NCN.

Ad. 19. Sprawy wniesione i komunikaty.

Prof. Joanna Wolszczak-Derlacz w zastępstwie za prof. Krystynę Bartol przewodniczącą Komisji K-1 poinformowała, że członkowie Komisji K-1 ocenili raporty końcowe z realizacji projektów badawczych finansowanych przez NCN w grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, rekomendując uznanie wszystkich projektów za wykonane zgodnie z umową z wyjątkiem jednego, w którym uznano umowę za wykonaną ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i koniecznością zwrotu części środków oraz dwóch, w których uznano umowy za niewykonane z koniecznością zwrotu całości środków.

Prof. Grzegorz Karch przewodniczący Komisji K-2 poinformował, że członkowie Komisji K-2 ocenili raporty końcowe z realizacji projektów badawczych finansowanych przez NCN w grupie nauk ścisłych i technicznych, rekomendując uznanie wszystkich projektów za wykonane zgodnie z umową.

Prof. Krzysztof Józwiak przewodniczący Komisji K-3 poinformował, że członkowie Komisji K-3 ocenili raporty końcowe z realizacji projektów badawczych finansowanych przez NCN w grupie nauk o życiu, rekomendując uznanie wszystkich projektów za wykonane zgodnie z umową z wyjątkiem dwóch, w których uznano umowy za niewykonane z koniecznością zwrotu całości środków.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (21 głosów „za”) przyjęli uchwałę nr 11/2020 w sprawie oceny raportów końcowych z realizacji projektów badawczych finansowanych przez NCN w grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, nauk ścisłych i technicznych oraz nauk o życiu (treść uchwały w załączeniu).

Prof. Małgorzata Kossowska przewodnicząca Rady NCN poinformowała o projekcie pisma do MNiSW w sprawie procedury wyłaniania członków Rady NCN. Przekazała, że podstawową kwestią, która zostanie przekazana ministrowi jest dążenie, aby w Radzie zasiadali czołowi polscy naukowcy, mający duże doświadczenie w realizowaniu projektów badawczych, reprezentujący możliwie najszersze spektrum nauk podstawowych. Zaznaczyła również, że w czasie trwania procesu przygotowywania przez Zespół Identyfikujący rekomendacji dla ministra dotyczących wyboru nowych członków, korzystny byłby kontakt przewodniczącego tego zespołu z przewodniczącym Rady, a uzyskane w ten sposób informacje pomogłyby w skompletowaniu składu Rady na kolejne kadencje.

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN omówił wyniki kontroli NCN za okres 2011-2018 r. przeprowadzonej przez NIK. Poinformował, że kontrola swoim zakresem obejmowała zagadnienia tj. określanie priorytetowych obszarów badań podstawowych, finansowanie badań podstawowych realizowanych w formie projektów, monitorowanie i nadzór nad realizacją projektów. W ocenie wystąpienia pokontrolnego uznano, że Rada NCN ustaliła priorytetowe obszary badań podstawowych zgodnie ze strategią rozwoju kraju i właściwie je zaprojektowała, natomiast w obszarze monitorowania i nadzoru nad realizacją projektów nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości. Uznano, że NCN wybierało projekty do finansowania prawidłowo i zgodnie z przyjętymi zasadami. Przekazał również informację nt. spotkania w ramach tzw. „okrągłego stołu”, które odbyło się w grudniu 2019 r. W spotkaniu wzięli udział zaproszeni polscy naukowcy, reprezentanci władz jednostek, którzy wcześniej zgłaszali do NCN swoje postulaty dotyczące pożądanых zmian, przedstawiciele Rady NCN oraz kierownictwo Biura NCN. Uczestnicy spotkania zastanawiali się nad tym, co można usprawnić i ulepszyć w procesie oceny wniosków i administracji grantami NCN. Debatowano m.in. nad zmianami w zakresie konstrukcji wniosków oraz procesu oceny wniosków, oferty konkursowej, sprawozdawczością, konstruowaniem kosztorysów oraz rozliczaniem projektów. Zaznaczył, że nad częścią proponowanych podczas spotkania tematów już od dłuższego czasu trwają w NCN intensywne dyskusje, np. o wsparciu polskich naukowców w zdobywaniu grantów ERC.

Ad. 20. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Rady NCN.

Członkowie Rady NCN zaakceptowali (21 głosów „za”) treść protokołu z listopadowego posiedzenia Rady NCN.

Na tym spotkanie zakończono.

Prof. dr hab. Małgorzata Kossowska
Przewodnicząca Rady
Narodowego Centrum Nauki

Opracowanie:
Kancelaria Rady NCN

Załączniki:

- 1) Lista obecności;
- 2) Zespoły tematyczne - przebieg i podsumowanie dyskusji;
- 3) Uchwała Rady NCN nr 1/2020;
- 4) Uchwała Rady NCN nr 2/2020;
- 5) Uchwała Rady NCN nr 3/2020;
- 6) Uchwała Rady NCN nr 4/2020;
- 7) Uchwała Rady NCN nr 5/2020;
- 8) Uchwała Rady NCN nr 6/2020;
- 9) Uchwała Rady NCN nr 7/2020;
- 10) Uchwała Rady NCN nr 8/2020;
- 11) Uchwała Rady NCN nr 9/2020;

- 12) Uchwała Rady NCN nr 10/2020;
- 13) Uchwała Rady NCN nr 11/2020;
- 14) Uchwała Rady NCN nr 12/2020;
- 15) Pismo Komitetu Termodynamiki i Spalania PAN ws. oceny wniosków w ramach ST w konkursie SONATA BIS, KR.070.42.2019;
- 16) Pismo Komitetu Elektroniki i Telekomunikacji PAN w sprawie podziału panelu ST w konkursach SONATA BIS i MAESTRO na dwa panele: nauki ścisłe i techniczne, KR.070.1.2020;
- 17) Pismo Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie skargi skierowanej dotyczącej kryteriów zatrudniania na stanowiskach typu *post-doc* w projektach badawczych finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki, KR.070.46.2019;
- 18) Wystąpienie pokontrolne Najwyższej Izby Kontroli, KR.0002.1.2020.